



Harstad kommune
Attraktivt hele livet

Kommunedelplan for helse, omsorg og velferd

2023 – 2030

Forslag til planprogram



Foto: Øivind Arvola

Innhold

Innledning.....	5
Bakgrunn for planarbeidet	5
Formål med planen	5
Planprogrammet	5
Planprosessen.....	6
Planavgrensning	6
Kunnskapsgrunnlag	6
Rammer og føringer for planarbeidet	6
Sentrale føringer.....	7
Regionale føringer	7
Lokale føringer.....	7
Utfordringer fremover.....	7
Problemstillinger og tema for planen	8
Problemstillinger	8
Tema i planen	8
Utredningsbehov	8
Organisering av planprosessen	9
Medvirkning	9
Informasjon	9
Fremdriftsplan.....	9

Innledning

Bakgrunn for planarbeidet

Kommunestyret har 1. oktober 2020 vedtatt Kommunal planstrategi 2020 – 2023. Planstrategien hjemler utarbeidelse av ny helse- og omsorgsplan, planen skal utarbeides som kommunedelplan etter prosesskravene i Plan- og bygningsloven.

De nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging skal følges opp i kommunens arbeid med planstrategier og planer. I planleggingen forventes en vektlegging av de fire store utfordringene:

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn
- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- Å skape et trygt samfunn for alle

Formål med planen

En kommunedelplan skal være en overordnet plan for tjenesteområdet. Planen skal medvirke til:

- En bedre og mer helhetlig planlegging for en bærekraftig utvikling
- Et verktøy for strategisk styring
- Å styrke medvirkning og politisk styring

Planen skal vise mål og strategier for å sikre gode helse-, omsorg- og velferdstjenester for innbyggerne. Planen skal også sikre at målene i Kommuneplanens samfunnsdel, samt nasjonale føringer og politiske forventninger følges opp.

Planprogrammet

Det utarbeides en kommunedelplan for helse-, omsorg og velferdsområdet. Planprosessen følger av Plan- og bygningslovens bestemmelser.

I henhold til plan og bygningsloven skal det utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet for alle regionale planer og kommuneplaner. Dette gjelder også for kommunedelplaner. Planprogrammet skal gjøre rede for målet med planarbeidet, planprosessen og hvordan medvirkning blir ivaretatt. Planprogrammet legges ut til offentlig høring og planprogrammet fastsettes av kommunestyret.

Planprosessen



Planavgrensning

Planen gjelder for helse-, omsorg og velferdssektorens tjenester innen følgende funksjoner og gjelde for alle over 18 år:

- Folkehelse
- Diagnose, behandling, habilitering og rehabilitering
- Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende
- Helse- og omsorgstjenester i institusjon
- Aktiviserings- og servicetjenester til eldre og personer med funksjonsnedsettelse

Folkehelseperspektivet gjelder overordnet for alle områder og funksjoner og på tvers av sektorer.

Planens mål og strategier vil grense til andre områder uten at disse tjenestene inngår i planområdet:

- Integrering
- Sosiale tjenester
- Arbeid og velferdsetaten
- Boligsosialt område
- Kultur og fritid

Kunnskapsgrunnlag

I planprosessen utarbeides det et kunnskapsgrunnlag som i begrenset omfang beskriver situasjon, utvikling, utfordringer og problemstillinger for helse-, omsorg- og velferdsområdet. Formålet er å et faktagrunnlag for felles forståelse og forankring av situasjon og utfordringer. Kunnskapsgrunnlaget vil også kort oppsummere og beskrive:

- Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer – Harstad kommune
- Folkehelseprofil og Oppvekstprofil for Harstad kommune
- Virksomhetsdata (Kostra)
- Demografiske data

Rammer og føringer for planarbeidet

Planarbeidet er regulert i plan- og bygningsloven. Planen vil ellers bli utformet innenfor rammene av lov om kommunale helse- og omsorgstjenester med forskrifter, samt andre aktuelle lover. Det

foreligger mange ulike føringer fra statlige myndigheter, regionalt og lokalt forvaltningsnivå. Oversiktene er ikke uttømmende.

Sentrale føringer

- Nasjonale forventninger til regional og lokal planlegging
- Norges tilslutning til FN bærekraftsmålene
- Omsorg 2020. Regjeringens plan for omsorgsfeltet 2015-2020
- Mestre hele livet (2017-2022). Regjeringens strategi for god psykisk helse
- Kompetanseløft 2025. Regjeringens plan for rekruttering.
- Demensplan 2025. (Helse- og omsorgsdepartementet).
- Meld. St. 26 (2014-2015) Fremtidens primærhelsetjeneste
- Meld. St. 15 (2017-2018) Leve hele livet
- Meld. St. 7 (2019-2020) Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023

Regionale føringer

- Helsetjenester for eldre – plan for samhandling mellom Helse Nord og kommunene, 2019-2025
- Overordnet avtale mellom Harstad kommune og Universitetssykehuset Nord-Norge
- Ishavserklæringen – partnerskaps erklæring mellom kommunen og UNN i Helsefelleskapet
- Regional folkehelseplan

Lokale føringer

- Kommuneplanens samfunnsdel Harstad kommune
- Kommunal planstrategi for Harstad kommune
- Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer Harstad kommune
- Helse og omsorgsplan for Harstad kommune
- Oppvekstplan. Harstad kommune
- Boligpolitisk plan. Harstad kommune
- Tjenester og bolig ROP. Harstad kommune
- Strategisk kompetanseplan helse og omsorg. Harstad kommune
- Forebyggende tjenester eldre. Harstad kommune

Utfordringer fremover

Hva er de største utfordringene i primærhelsetjenesten, og hvordan kan vi møte disse utfordringene?

Utfordringsbildet knyttet til sektorens ansvarsområde og samfunnsoppdrag vil bli nærmere presentert i kunnskapsgrunnlaget.

Hvilke strategier bør kommunen iverksette for å ivareta pasientene og brukerne av helse- og omsorgstjenestene på en bedre måte?

Planen har som mål å besvare utfordringene innenfor den overordnede strategien «Forebygge der vi kan – reparere der vi må»:

- Forebygge og tilrettelegge
- Kunnskapsbaserte ordninger og tjenester
- Utnytte teknologiske fremskritt

Problemstillinger og tema for planen

Som grunnlag for planen skal status, utfordringer og prognoser for framtidig tjenestebehov og investeringer synliggjøres. Med utgangspunkt i mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel konkretiseres mål for helse-, omsorg og velferdsområdet, og strategier defineres for hvordan sektoren skal arbeide for å nå disse målene. Mål for sektoren skal i størst mulig grad være målbare, og det skal drøftes hvilke indikatorer som skal brukes for å vurdere måloppnåelse.. Der det er behov for fagplaner/temaplaner, bør dette gå fram av planen i form av strategier eller tiltak i handlingsdelen.

Planen skal ha en handlingsdel som viser hvordan planen skal følges opp de neste årene.

Problemstillinger

Planen skal besvare følgende problemstillinger:

- Demografiske konsekvenser
- Forløp og kunnskapsbaserte metoder
- Helsefremmende og forebyggende arbeid
- Psykisk helse og sosiale behov
- Laveste effektive omsorgsnivå
- Tiltak for å redusere økt behov for institusjonsplasser
- Bærekraftsmålene

Tema i planen

Følgende tema vil bli vurdert i planen:

- Et aldersvennlig samfunn
- Aktivitet og fellesskap
- Mat og måltider
- Helsehjelp
- Sammenheng i tjenestene

Utredningsbehov

For å styrke kunnskapsgrunnlaget forventes en særskilt datainnsamling for følgende områder

- Veksten i antall brukere
- Omsorgsboliger med heldøgns omsorg/institusjonsplasser

- Kartlegging av areal for lokalisering av bosenter og sykehjem

Organisering av planprosessen

Arbeidet med kommunedelplanen vil være prosjektorganisert.

- Prosjekteier vil være kommunalsjef for helse, omsorg og velferd
- Prosjektledelse og støttefunksjon av Fagstab og rådgiver
- Det etableres en styringsgruppe som representerer interessentene bruker, tjenesteleverandør og organisasjonen
- Det etableres en arbeidsgruppe som vil ha representasjon fra fagpersonellet, ledere og politisk nivå og brukerrepresentasjon
- Politiske råd og utvalg vil være referanse og medvirkningsgrupper i prosessen

Medvirkning

Medvirkning skal gi den enkelte mulighet til innflytelse i beslutningsprosessene. Kommunen skal lytte til alle innspill i kommuneplanarbeidet og vurdere dem. Det er kommunestyret som tar de avgjørende bestemmelser. Oversiktlige og forutsigbare planprosesser gir bedre medvirkningsmuligheter. Medvirkning kan bidra til at man finner de beste løsningene.

Det legges til rette for medvirkning direkte i styringsgruppe og arbeidsgrupper av både politisk nivå og brukerrepresentanter.

Det vurderes temamøter med presentasjon av utfordringer og muligheter, og hvor det legges opp til dialog og innspill.

Informasjon

Det skal gis fortløpende informasjonen om planarbeidet som er lett tilgjengelig for alle innbyggere, i ulike kanaler. Innbyggerne inviteres også til å komme med egne ideer og innspill gjennom undersøkelser og innspillsrunder.

Det legges opp til løpende orientering og dialog med råd og utvalg.

Fremdriftsplan

Det er lagt opp til en svært stram fremdriftsplan med total prosesstid på 12 mnd. og politisk behandling av planforslaget i kommunestyrets møte i desember 2022.

	År	2022											
	Mnd	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
Prosessplan													
Utarbeide kunnskapsgrunnlag													
Utarbeide planprogram													
Varsle planoppstart													
Forslag til planprogram og sende på høring													
Høring av planprogram													
Behandle innspill planprogram													
Fastsetting av planprogram													
Arbeid med planforslag													
Utarbeide planforslag													
Forslag til planforslag og sende på høring													
Høring av planforslag													
Behandle innspill til planforslag													
Fastsetting av kommunedelplan													